

118- CHUYỆN VỊ BÀ-LA-MÔN GIÀ DỐI TRÁ

Tất cả sự xảo quyệt, nịnh hót, dối trá, bên ngoài dường như ngay thẳng, nhưng bên trong ôm lòng gian xảo. Cho nên người trí tuệ phải quán sát cái nào chân, cái nào giả. Giống như ngày xưa có có một Bà-la-môn, tuổi tác đã già, cưới người vợ trẻ. Người vợ ghét chồng già và cứ ở một bên đòi dâm dục mãi. Vì đấm trước dục tâm nên khuyên chồng mở hội, mời các Bà-la-môn trẻ tuổi đến dự. Người chồng nghi vợ có ý gian, cho nên không chịu mở hội. Bấy giờ người thiếu phụ bày nhiều mưu kế để mê hoặc chồng mình. Có một hôm đưa con vợ trước của người Bà-la-môn già rơi vào trong lửa, nhưng người vợ trẻ của ông ta lấy mắt nhìn đứa con rơi, nhưng không kéo nó lên.

Vị Bà-la-môn nói:

–Sao người thấy con rơi vào trong lửa, mà lại không kéo lên?

Người vợ liền đáp:

–Từ nhỏ đến giờ tôi chỉ gần chồng tôi thôi, chứ chưa bao giờ kéo một người con trai nào khác. Tại sao bỗng nhiên bảo tôi phải kéo đứa con trai này?

Vị Bà-la-môn già nghe lời ấy rồi, cho rằng những lời nói ấy là đúng, mới tin lòng người vợ. Ông liền mở đại hội ngay nơi nhà mình, tụ tập các Bà-la-môn.

Bấy giờ người vợ trẻ liền cùng tư thông với Bà-la-môn khác. Vị Bà-la-môn già nghe việc ấy xong ôm lòng tức giận, liền lấy vật báu nhét đầy trong tay áo, bỏ vợ mà đi. Khi cách nhà đã xa, giữa đường thấy một Bà-la-môn liền làm bạn với người ấy. Chiều tối ngày hôm đó, ông ta ở chung với người ấy cho đến sáng sớm cùng với người ấy ra đi. Lúc rời khỏi nhà của chủ nhân, càng lúc càng xa, Bà-la-môn ấy nói với Bà-la-môn già:

–Chỗ ở ngày hôm qua có một lá cỏ dính vào áo của tôi. Từ nhỏ đến giờ, tôi chưa bao giờ xâm phạm của cải người khác. Cái lá cây cỏ này dính vào áo làm tôi rất xấu hổ, muốn trả lại lá cỏ này cho chủ nhân của nó. Vậy bạn hãy dừng chân ở đây để chờ tôi trở lại.

Nghe xong, Bà-la-môn già rất tin lời người ấy, kính yêu ông ta gấp bội, hứa sẽ chờ đợi.

Bà-la-môn kia dối là mang lá cỏ muốn trả lại cho chủ nhân. Đi chẳng bao xa, anh lên vào trong một cái ao nước, nằm nghỉ một hồi rồi trở lại, bảo:

–Tôi đã đem lá cỏ trả lại cho chủ nhân rồi.

Bà-la-môn già tin là sự thật, càng thêm ái trọng anh ta. Bấy giờ Bà-la-môn già đi đại tiểu tiện, liền lấy bảo vật gửi cho anh ta. Sau đó anh ta ôm của báu của ông chạy mất.

Bà-la-môn già thấy anh ta đã lấy trộm đồ của mình, liền than thở, ân hận vì đã giao của báu cho người đó, rồi tự cảm thương mình, buồn rầu, áo não, thất thểu lên đường. Ông đi được một lát, đến nghỉ dưới một gốc cây, thấy một con cò xám, trong miệng ngậm một cây cỏ, nói với các con chim khác:

–Chúng ta cần phải thương yêu lẫn nhau, tụ tập một chỗ mà cùng ngủ nghỉ.

Bấy giờ các con chim đều tin lời nói ấy, cùng đến tụ tập. Khi ấy con cò xám đi đến, thừa lúc các con chim rời khỏi tổ nó đến các ổ chim hút trứng, giết chim non để ăn thịt. Lúc các con chim đến nơi, thì nó lại ngậm cỏ. Các con chim trở về, thấy việc trên thấy đều tức giận. Xong con cò xám kháng cự lại, bảo:

–Ta không làm như vậy.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Bấy giờ các con chim biết con cò xám là thứ lừa dối, thấy đều bỏ đi, bay đến đậu dưới gốc cây ấy.

Một lát sau ông lại thấy một người xuất gia ngoại đạo, thân mặc y chằm vá, đi một cách an ổn, từ từ mà bước, miệng nói:

–Tránh đi các loài trùng.

Khi ấy Bà-la-môn già mới hỏi:

–Vì sao vừa đi mà miệng lại nói: “Tránh đi”?

Ngoại đạo đáp:

–Tôi là người xuất gia, xót thương tất cả, sợ làm thương hại các loài trùng kiến, cho nên mới nói như vậy.

Bấy giờ Bà-la-môn thấy chính miệng người xuất gia ấy buông ra lời này, cho nên hết sức tin tưởng, ông liền đi theo đến nhà của người ấy. Lúc chiều tối đi ngủ, y nói với Bà-la-môn:

–Tôi phải ở một cách an nhàn để tự tu tâm. Ngài đến phòng riêng bên kia mà ngủ nghỉ.

Khi ấy Bà-la-môn hoan hỷ, nghe vị ấy hành đạo tâm sinh vui mừng. Đến sau nửa đêm, ông chỉ nghe tiếng nhạc, ca múa, ông bèn bước ra ngoài để xem thì mới thấy người ngoại đạo xuất gia ở trong phòng, có một lỗ hổng ở dưới đất, bên trong có một người phụ nữ bước ra, giao thông với y. Hễ người nữ múa thì ngoại đạo khảy đàn. Nếu người ngoại đạo múa thì người nữ khảy đàn. Thấy việc như vậy rồi, ông tự nghĩ: “Vạn vật trong thiên hạ, không luận là người hay thú, chẳng ai có thể tin được.” Ông mới nói bài kệ:

*Không nắm tay con ai
Đem cỏ trả lại chủ
Cò xám dối ngậm cỏ
Ngoại đạo sợ chết trùng
Lời nói dối như vậy
Hoàn toàn không thể tin.*

Bấy giờ ở trong nước có một trưởng giả, nhà cửa giàu có, rất nhiều châu báu, vào một đêm nọ bị mất nhiều của cải. Khi ấy nhà vua nghe điều này, hỏi trưởng giả:

–Có ai đến hoặc đi khỏi nhà ông, làm ông bị mất của?

Trưởng giả tâu với vua:

–Ban đầu không có người gian nào lai vãng. Chỉ có một người Bà-la-môn từ lâu đã ra vào nhà tôi, đời sống vị ấy trong sạch, không xâm phạm tài sản của người khác, cho dù một cọng cỏ dính vào áo, ông cũng đem trả lại cho chủ nó. Ngoài vị ấy ra không có ai đến nhà tôi cả.

Nhà vua nghe xong, liền bắt Bà-la-môn đến để cật vấn. Bấy giờ trưởng giả đến tâu với vua:

–Vị ấy giữ hạnh thanh tịnh, người đời không ai bằng. Vì sao lại bị bắt trói? Tôi thà chịu mất của cải, nhưng xin vua hãy thả vị ấy ra.

Khi ấy nhà vua trả lời:

–Ngày xưa ta từng nghe có những việc giống như vậy. Bên ngoài giả làm thanh tịnh, bên trong ôm lòng gian ác. Người chớ nên sâu khổ, nghe ta điều tra sự thật.

Nói như vậy xong, liền tra cứu người ấy, thì ra thấy y lời cùng, lý gian, cúi đầu chịu tội trước sự thật.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cho nên người có trí sống giữa đời như tấm gương, khéo phân biệt được chân
ngụy, là đạo sư của thế gian.

M